

obzornik

glasilo delovne organizacije

Brestove razvojne poti znova na rešet

SPREMEMBE SREDNJEROČNIH PLANSKIH DOKUMENTOV

Pred nami so temeljite in najširše razprave o spremembah v naših srednjeročnih planskih dokumentih, ki obenem opredeljujejo tudi prihodnje Brestove razvojne poti. O teh spremembah homo razpravljali po vseh temeljnih organizacijah, pa tudi v širši družbeni skupnosti.

Zato objavljamo bistvene izvlečke iz izhodišč predlaganih sprememb — kot našo temeljno informacijo.

TEMELJNO VPRAŠANJE — LIKVIDNOST

Možnosti za razvoj delovne organizacije so predvsem odvisne od stanja likvidnosti. Brez bistveno boljšega stanja obratnih sredstev namreč niso zagotovljene niti normalna proizvodnja niti izplačila osebnih dohodkov in s tem socialna varnost zaposlenih. Zato je z gospodarskega stališča pogoj za enostavno in razširjeno reprodukcijo — boljša likvidnost.

Ob tem smo ugotovili: — če bo delovna organizacija dosegala slabše rezultate (takšne kot so ocenjeni za letošnje leto) in bodo zaloge ostale na sedanji ravni, ob 15 odstotnem porastu cen ni nikakršnih možnosti za večje naložbe do leta 1985;

— če bodo rezultati ugodnejši (vsaj takšni kot so bili načrtovani za letošnje leto) in se bodo zaloge znižale vsaj za 100 milijonov dinarjev, so prve možnosti za naložbe v letu 1984. Ocenjeno je bilo, da moramo v planu upoštevati ugodnejšo možnost, da so torej možne prve naložbe v letu 1984. Vendar je ta ocena predvsem zato, ker bi počasnejše reševanje stanja obratnih sredstev onemogočalo normalno proizvodnjo in socialno varnost zaposlenih, da o iztrošenosti opreme in o zaostajanju v tehnologiji sploh ne govorimo.

MOŽNOSTI ZA NALOŽBE

V tako omejenih možnostih je potrebno z vlaganji zagotoviti vsaj normalen potek proizvodnje. Pogoj za proizvodnjo pa je energija, zato imajo prednost kotlovnice v temeljnih organizacijah Žagalnica, Masiva in Jelka. Pri tem je kotlovnica v Žagalnici predvidena v letu 1983 zaradi predvidenih sovlaganj porabnikov žaganega lesa, sovlaganj zaradi morebitnih preusmeritve dela proizvodnje in sovlaganj porabnika energije izven delovne organizacije. Ostali dve kotlovnici sta predvideni za leti 1984 in 1985.

Ostale naložbe naj bi bile v finalizaciji ognjeodpornih plošč v Jelki, rekonstrukcija vhoda surovine v Iverki zaradi spremene strukture surovin in zaradi sredstev, ki jih porabniki

naših ivernih plošč že združujejo, razširitev prodajne mreže zaradi zagotovitve prodaje pohištva ter nakup terminalov za nov računalnik. Za vse ostale potrebe ostaja temeljnim organizacijam samo 20 odstotkov minimalne amortizacije.

Ob tem naj povemo, da v planu ni prikazana dodatna proizvodnja ivernih plošč. Če pa se pojavijo v Sloveniji potreba in finančne možnosti za večjo proizvodnjo ivernih plošč, je z družbenega vidika smotno, da se takšno naložbo izpelje v Brestu, saj bi bila le-ta zaradi sedanje infrastrukture ter dela objektov in opreme do 50 odstotkov cenejša. Brest tudi vztraja, da bi bila v okviru regije tesalnica v Jelki, saj je tam možno brez večjih vlaganj organizirati takšno proizvodnjo.

Ob tako zastavljenem razvoju se bomo ob koncu srednjeročnega obdobja srečali z izredno iztrošenostjo in zastarelostjo opreme v tovarnah pohištva, pa tudi za opremo v proizvodnji ivernih plošč in opremo v žagi v TOZD Žagalnica bo že desetletno obdobje. To bo seveda izredna ovira za hitrejšo povečevanje dohodka in hkrati bodo potrebni največji napor, da bi čimbolj izkoristili sedanjo opremo.

TEMELJNI CILJI

Naš razvoj moramo graditi na naslednjih ciljih:

- dosledno uresničevanje politike stabilizacije,
- povečevanje izvoza ob zadrževanju uvoza,
- izboljšanje prodaje na domačem trgu na osnovi kakovostnih sprememb,
- hitrejšo uveljavljanje in uresničevanje dohodkovnih odnosov,
- učinkovitejše povezovanje v okviru sestavljene organizacije in regije,
- hitrejši razvoj na osnovi kakovostnih dejavnikov,
- ustvarjanje pogojev za enostavno in razširjeno reprodukcijo,
- izboljšanje organizacije,
- uveljavljanje novega sistema nagrajevanja,
- delitev dohodka v korist

sredstev za razširitev materialne podlage dela,

- izboljšanje sistema informiranja in informiranja na sploh,
- izboljšanje delovne discipline in odnosa do dela.

STABILIZACIJA

Politika stabilizacije mora zajeti vse prvine našega družbenega življenja. Pri tem moramo jemati stabilizacijo v vseh njenih vidikih, od rasti osebnih dohodkov v odvisnosti od doseženega dohodka, povečanja izvoza, izboljšanja produktivnosti, pa vse do izboljšanja delovne discipline in odnosa do dela.

IZVOZ

Povečanje izvoza je osnova za naš razvoj v naslednjem srednjeročnem obdobju. Na domačem trgu se v naslednjih letih zaostrujejo možnosti za prodajo. Predvidena je manjša rast stanovanske izgradnje kot glavnega pospeševalca v prodaji pohištva. Tudi doba zamenjave pohištva je pri nas daljša kot v razvitih državah, saj je Jugoslavija komaj prestopila prag srednje razvite države in kupna moč ne dovoljuje hitrejših zamenjav trajnih potrošnih dobrin. Konkurenca se bo še večala, saj se bodo širile kapacitete predvsem na področjih, kjer je dovolj delovne sile in je z majhnimi sredstvi mogoče znižati nezaposlenost. V takšnih pogojih na domačem trgu so možnosti za normalno proizvodnjo samo v povečanem izvozu.

Omejitve na domačem trgu so pri žaganem lesu in ivernih ploščah sicer precej manjše, vendar so to polproizvodi za pohištveno industrijo ali za gradbeništvo. Zato bodo slabše možnosti pohištvene industrije in gradbeništva vplivale tudi na slabše prodajne možnosti. Ker pa gre v obeh primerih za proizvode iz energetskih surovin, za katere je smotno, da jih narodno gospodarstvo čimbolj finalizira, zanje ne načrtujemo večjega izvoza, temveč vzpostavljamo skupnega prihodka vključno s skupnim deviznim prihodkom.

Tudi pri prodaji ognjeodpornih plošč bo potrebno del proizvodnje usmeriti v izvoz, saj bodo restrikcije najbolj vplivale na področje velikih javnih objektov, kjer je uporaba ognjeodpornih plošč največja.

Ob tem si bo treba še bolj prizadevati za večji izvoz tudi v (Nadaljevanje na 2. strani)

V letu 1981 smo. Te dni praznujemo nepolna štiri desetletja nove, Titove Jugoslavije. In prav gotovo pomenijo ta desetletja najbogatejše in najdragocenejše obdobje v tisočletni zgodovini jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Ob dnevu republike praznujemo našo svobodo, naše samoupravljanje, našo samostojnost in samozavest, našo neuvrščенost, borbenost, vztrajnost in miroljubnost...

Prav je, da se tudi v teh prazničnih in slavnostnih dneh globoko ovemo našega resnega gospodarskega položaja, naše odgovornosti, da ohranjamo vse pridobitve, ki smo jih v naš razvoj vtkali v preteklih desetletjih, naše odgovornosti pri oblikovanju prihodnjega razvoja.

In prav v teh slavnostnih dneh se še posebej zavedamo, kako se z našo burno preteklostjo in graditvijo prihodnosti prepletajo ustvarjalna spoznanja in misli tovarišev TITA in EDVARDA KARDELJA. Ta zavest nam mora še bolj utrditi odgovornost in prepričanje, ki smo ju tolikokrat izrekli: Titova pot — naša pot! In tudi storiti moramo vse, da bomo to obljubo dosledno izpolnjevali. To smo dolžni tudi prihodnosti, prihodnjim rodovom.

Vsem Brestovcem in ostalim občanom ob dnevu republike čestitamo in želimo še dosti skupnih delovnih uspehov!

Brestove razvojne poti znova na rešet

(Nadaljevanje s 1. strani)

sestavljeni organizaciji ter za enoten nastop trgovskih in proizvodnih delovnih organizacij, kar pa bo zahtevalo enotno ponudbo na tujem trgu v okviru Slovenije in celo Jugoslavije.

PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Položaj na domačem trgu bo mogoče obdržati samo s kakovostnimi spremembami. Predvsem je ob tem pomemben prehod na manjše serije in naročniški sistem. Glede na to, da ima delovna organizacija veliko proizvodno ploskovnega pohištva celo za razmere jugoslovanskega trga, pomeni prehod na manjše serije in hitrejšo prilagajanje zahtevam trga enega od osnovnih ciljev.

Pri prodaji pohištva je potrebno nenehno slediti zahtevam trga in uvajati nove proizvode kot plod naših strokovnjakov ali v sodelovanju z drugimi organizacijami. Le z boljšo kvaliteto, roki dobave, oblikovanjem, funkcionalnostjo... bo možno zagotoviti prodajo na domačem trgu.

Da bi zmanjšali delež pohištva, je predvidena tudi finalizacija ognjeodpornih plošč. Vendar naložbe ni mogoče izpeljati pred letom 1985 zaradi omejenih naložbenih možnosti, pa tudi še ne dovolj dorečene tržne analize, v kakšni meri naj gre finalizacija in kakšna naj bo tehnologija. Zato bo do leta 1985 potrebno reševati finalizacijo v okviru dosedanjih možnosti.

V prizadevanjih za prestrukturiranje ter zmanjševanje uvoza so tudi možnosti za proizvodnjo lesno-obdelovalnih strojev. Vendar zaradi pomanjkanja sredstev te naložbe ni mogoče uresničiti, ni pa tudi razčiščen odnos do strojne industrije. Glede na to, da imamo v delovni organizaciji dolgoletne izkušnje pri vzdrževanju lesno-obdelovalnih strojev, da so bili nekateri stroji tudi izdelani na tem področju, je potrebno prizadevanja nadaljevati. Zato je treba poglobiti dosedanje povezovanje s proizvajalcem podobne opreme v občini na osnovi dohodkovnih odnosov.

DOHODKOVNI ODNOSI

Ugotavljamo, da je za uresničitev zastavljenih ciljev bistvenega pomena uveljavljanje dohodkovnih odnosov. Najprej pa je potrebno uresničiti dohodkovne odnose znotraj delovne in sestavljene organizacije, nato pa še v reprodukcijski verigi. Na področju svobodne menjave dela je potrebno sistem dograjevati v smislu večje racionalnosti poslovanja v delovni organizaciji in večje odvisnosti pri pridobivanju dohodka skupnih dejavnosti in TOZD Prodaja od doseženih rezultatov temeljnih organizacij.

POVEZAVE

V zadnjih letih so bili opravljeni nekateri premiki v trdnem povezovanju članic sestavljene organizacije. Vendar ostaja še vrsta vprašanj nerešenih; na primer delitev programov, združevanje sredstev, razmerje med trgovino in proizvodnjo in še kaj. Zato je potrebno ta vprašanja čimprej razrešiti, posebno pa vzpostavitev dohodkovnih odnosov s trgovinsko delovno organizacijo.

V okviru lesne industrije in gozdarstva je potrebno dograjevati posamezna področja kot so delitev proizvodnih programov, vprašanje skupnih naložb, razporeditve surovinske osnove in drugo. Pri tem je treba čimveč vprašanj rešiti na osnovi dohodkovnih odnosov.

PRODUKTIVNOST

Ker možnosti za ekstenzivno rast ni, bo potrebno razvoj graditi predvsem na izboljšanju produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti. Zato mora razvojno in raziskovalno delo temeljiti na pogojih omejenih naložb. Pri tem mislimo predvsem na analize pretoka materialov, možnosti za uporabo nadomestkov v proizvodnji, organizacijo proizvodnega procesa.

Drugo važno področje je uvažanje avtomatske obdelave podatkov na vsa področja poslovnega procesa, kar mora zmanjšati režijsko delo. K izboljšanju stanja pa mora prispevati tudi ustreznejše nagrajevanje, smotrnejše izkoriščanje delovnega časa, zmanjševanje režijskega dela, večji prispevek strokovnih kadrov in drugo.

OSTALI CILJI

Poglavitni vzroki za kritično stanje likvidnosti so:

- obseg proizvodnje se je v preteklih letih povečal tako fizično kot vrednostno, kar zahteva večja obratna sredstva,
- naložbe niso dajale predvidenih učinkov,
- premalo smo vlagali v obratna sredstva.

Zato je potrebno v prihodnje za vsako naložbo temeljito preučiti, kakšne učinke bo dajala in več vlagati v obratna sredstva. Posebno pozornost pa moramo posvetiti zalogam. Zaloge ne smejo realno naraščati, kar bo pri repromaterialnih omogočeno z vzpostavitvijo najmanjših, največjih in najugodnejših zalog, pri zalogah gotovih proizvodov pa z večjim deležem naročniškega programa in z izvozom.

Na področju organizacije so še številne možnosti za izboljšanje. Posebno pozornost je potrebno posvetiti zmanjševanju režijskega dela.

Novi sistem nagrajevanja mora omogočiti delitev osebnih dohodkov, ki bo v skladu z obsegom, kvaliteto in ustvarjalnostjo osebnega dela, vendar vedno v odvisnosti od učinkovitosti gospodarjenja in doseženega dohodka.

Delovna organizacija bo zagotavljala takšno delitev dohodka, da bodo počasneje naraščale vse oblike porabe in se hitreje krepi materialna osnova dela.

Ugotavljamo, da je v delovni organizaciji sorazmerno dovolj informacij, vendar so mnogokrat preobsežne in težko razumljive. Zato je potrebno oceniti sistem obveščanja in predlagati ustrezne ukrepe oziroma izboljšave.

Analize o izkoriščanju delovnega časa ne kažejo zadovoljive podobe. Zato je treba povečati izrabo delovnega časa ter izboljšati delovno disciplino in odnos do dela.

Na osnovi tako zastavljenih ciljev naj bi se celotni prihodek povečal v petih letih z indeksom 115. Pri tem se bistveno spremeni struktura, saj prihodki, doseženi na tujem trgu naraščajo z indeksom 175, s tem da prihodki iz udeležbe na skupnem prihodu tvorijo v letu 1985 40 odstotkov celotnega prihodka.

Porabljena sredstva naj bi naraščala počasneje, tako da je indeks dohodka 117. Povprečna letna stopnja rasti dohodka in družbenega proizvoda je 3,2 odstotka. V Sloveniji je bil porast družbenega proizvoda načrtovan po stopnji 3,5 odstotka letno, vendar moramo upoštevati, da je hkrati upošteval tudi porast števila zaposlenih 1,8 odstotka in delež naložb v višini 17,5 odstotka. Delovna organizacija pa načrtuje enako število zaposlenih ter delež naložb v družbenem proizvodu v višini 11,8 odstotka. Torej je plan precej visoko postavljen in temelji izključno na kvalitativnih dejavnikih. Vendar te pogoje moramo izpolniti, če hočemo zagotoviti nemoteno proizvodnjo in ne nazadnje tudi zaposlenost in socialno varnost.

Število zaposlenih se po planu ne bi večalo, razen pri širitvi maloprodajne mreže. Na to je vplivalo poleg opredeljene po kvalitativnih faktorjih razvoja tudi dejstvo, da je v občini sorazmerno polna zaposlenost in da ostalo gospodarstvo razen lesne industrije predvideva hitrejšo rast, ki bo zajela priliv delovne sile. Pri tem bo prišlo v strukturi zaposlenih do sprememb, tako da bo vidno večji delež zaposlenih v proizvodnji ob večjem deležu strokovno ustvarjalnih delavcev, zmanjšal pa se bo delež administrativno-režijskih delavcev.

Na področju družbenega standarda bo delovna organizacija zadovoljevala potrebe neposredno in posredno prek svobodne menjave dela s samoupravnimi

Furniranje NEGOR plošč

interesnimi skupnostmi. Neposredno bo izločala sredstva za stanovanjsko izgradnjo ter za druge oblike družbenega standarda. Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja bo obseg stanovanjske izgradnje manjši. Sredstva za ostale oblike družbenega standarda bodo v srednjeročnem obdobju nedvomno omejena. Z raz-

nimi organizacijskimi ukrepi in večjimi prizadevanji pa je mogoče tudi to stanje izboljšati.

Ob koncu naj ugotovimo, da je srednjeročni plan ne samo stabilizacijsko naravn, temveč nosi v sebi tudi prvine sanacije, predvsem na področju obratnih sredstev.

P. Oblak

Predvsem o gospodarjenju

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV

11. novembra se je na svoji redni seji sestala občinska konferenca komunistov in je kot osrednjo točko izpostavila stabilizacijsko obnašanje pri gospodarjenju v naši občini, seveda v neposredni povezavi s politično ocenitvijo devetmesečnih rezultatov gospodarjenja.

Pri pripravi te seje je sodelovalo v poprejšnji razpravi večina osnovnih organizacij, komisija za družbenoekonomске odnose pri občinskem komiteju in sam komite. Sklicani so bili tudi posveti sekretarjev osnovnih organizacij. Osnova za te razprave so bila stališča 21. seje CK ZKJ in neposreden prenos teh stališč na razmere in trenutno stanje v naši občini.

Centralni komite jugoslovanskih komunistov je ugotovil, da je premajhna dejavnost pri uresničevanju sklepov 15. seje CK ZKJ pogojevala slabšanje notranjega gospodarskega položaja. To je privedlo do zahtev, da se morajo člani in vodstva zveze komunistov, vsi delovni ljudje in občani odločno zavzeti za reševanje najbolj bistvenih družbeno-ekonomskih vprašanj in za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. CK ZKJ je tudi zavzel stališče, da je zveza komunistov dolžna povedati delavskemu razredu in vsem delovnim ljudem vso resnico o našem sedanjem gospodarskem, političnem in družbenem položaju ter tako prirediti neposredno razpravo o »ekonomski usodi« dežele.

Le na podlagi takšnih izhodišč in predstavitvi resničnih vzrokov za sedanje stanje je možno ANGAŽIRATI CELOTNO ZDRUŽENO DELO IN VSE SUBJEKTIVNE SILE. Pri tem je treba predvsem motivirati in spodbuditi slehernega delavca v prizadevanjih za spreminjanje sedanjega položaja. Posebna pozornost mora biti usmerjena znotraj delovnih kolektivov in iskanju svojih notranjih rezerv, kar do sedaj tudi v naši občini ni bil ravno pogost pojav.

Napore, s katerimi naj bi presekali z vsemi nakopičenimi težavami, imenujemo uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. Gospodarsko stabilizacijo pa razumemo kot najgloblji interes delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov.

Poglavitni pogoji za uspešno uresničevanje politike gospodarske stabilizacije pa je enotna

ocena teže gospodarskega položaja, vzrokov zanj in poti za premostitev sedanjih težav.

Na seji občinske konference je bilo ocenjeno, da potekajo pri nas ta prizadevanja po različnih, večkrat med seboj ločenih poteh. Po eni strani ugotavljamo dokaj velika prizadevanja poslovnih in strokovnih delavcev, katerim pa vedno ne sledi ustrezna dejavnost družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Če želimo resnično pritegniti v stabilizacijska prizadevanja slehernega delavca, to pa moramo doseči, potem moramo v delovnih organizacijah tesno povezati prizadevanja vseh dejavnikov.

Ob teh vprašanjih je bila še posebej izpostavljena premajhna samoiniciativnost osnovnih organizacij, ki običajno čakajo na »direktivo od zgoraj«, namesto da bi na podlagi pojavov v lastnem okolju ali v primerih, ko širša družbena vprašanja obravnava centralni komite, le-ta takoj prenesla v svoja okolja in tudi sprejela ustrezne smernice.

Zavoljo resnih motenj v reprodukciji morajo vse delovne organizacije IZDELATI CELOVIT DOLGOROČNI PROGRAM STABILIZACIJE, v katerem morajo biti predvideni roki in nosilci uresničevanja posameznih nalog. Tak program je še toliko bolj nujen, ker nam celovit pregled gospodarjenja v prvih letošnjih devetih mesecih kaže, da so rezultati, doseženi ob stalnih inflacijskih težnjah, pomanjkanju surovin in reprodukcijskega materiala, gledani v indeksih sicer visoki, vendar pa obenem še vedno neugodni.

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem se je industrijska proizvodnja povečala za 54 %, vendar pa je letni plan dosežen le z 71 %. Iz predstavljenih podatkov je tudi videti, da so se porabljena sredstva večala hitreje od celotnega prihodka, kar kaže na močan vpliv povečanih zalog v nekaterih delovnih organizacijah (Brest), pa tudi dejstva, da so se hitreje povečevale cene vhodnih (Nadaljevanje na 3. strani)

S seje občinske konference zveze komunistov

Predvsem o gospodarjenju

(Nadaljevanje z 2. strani)

materialov kot pa končnih izdelkov.

Posebno alarmantni so podatki o reprodukcijski sposobnosti gospodarstva v naši občini. Zbrani podatki kažejo, da je zaskrbljujoče stanje predvsem v številčno najmočnejši organizaciji združenega dela v občini, v cerkniškem Brestu. Zaradi pomena, ki ga ima Brest za celotno življenje občine, je bila na seji občinske konference dosežena enotna ocena o stanju v tem kolektivu in sprejeta zahteva, da se morajo vsi notranji dejavniki v njem krepko potruditi pri sanaciji trenutnega stanja, seveda ob podpori družbenopolitičnih dejavnikov občine.

Vendar pa ostaja dejstvo, da je potrebno iskati rešitev najprej v lastnih kadrih in v lastnih notranjih rezervah. Bilo je ugotovljeno, da je ta delovna organizacija že dalj časa v krizi (krizi razvojnih programov — tehnoloških, oblikovnih, krizi v organizaciji in delitvi dela, na ekonomsko-financijskem področju — krediti, likvidnost, krizi v samoupravnih odnosih in razreševanju vprašanj po poti sporazumevanja in dogovarjanja ter ob aktivni udeležbi subjektivnega faktorja itd.), kar zahteva temeljit preobrat v razmišljanjih in v delu.

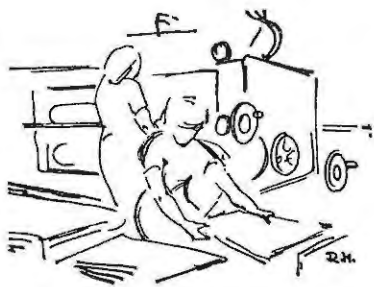
Zaskrbljenost zaradi položaja na Brestu še povečuje dejstvo, da se predlogi planov za srednjeročno obdobje 1981—85 bistveno menjajo v primerjavi s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov, saj je praktično ostala le tretjina predvidenih naložb. Prav je, da smo pri naložbah kritični in realni, objektivno pa lahko ocenimo, da to še naprej pomeni stagnacijo (če ne tudi padec) Bresta v primerjavi z ostalimi delovnimi organizacijami s področja lesnopredelovalne industrije, predvsem v tehnologiji. To pa pomeni zmanjšanje konkurenčne sposobnosti na domačem in tujem trgu in hkrati dovolj velik razlog za alarm.

Po podatkih o tem, koliko finančnih sredstev imajo na poslovnem skladu v prvih devetih mesecih tega leta, moramo imeti kritičen odnos tudi do TOZD Gostinstvo Cerknica in Nanosa — TOZD Trgovina Rakek.

Na konferenci je bila posebej izpostavljena zahteva, da je potrebno vztrajati na načelih družbenega planiranja, saj realen, pravilno zastavljen in samoupravno sprejet plan pomeni najboljše stabilizacijski program. Ocenjeno je bilo, da v občini kasni s plani predvsem po zaslugi negospodarstva (SIS, šolstvo) in bo potrebno zaostri odgovornost komunistov, ki delajo na teh področjih.

Posebna pozornost je bila na seji občinske konference posvečena izvozu. Sprejeta je bila usmeritev, da je izvoz družbeno najpomembnejša naloga in da je potrebno VSE SILE USMERITI V POVEČEVANJE IZVOZA in pri tem hkrati videti uvozne rezultate. V prvih devetih mesecih je bil v naši občini dosežen izvoz s 50 %, z večjim trdom pa bomo lahko do konca leta 1981 plan realizirali le z 90 %. Delovna organizacija Brest je presegla lanski izvoz v enakem obdobju za 22,6 %, pa je še vedno precej izpod dinamike plana. Pozitivno so bila na seji konference ocenjena izvozna prizadevanja Bresta in sprejeto je bilo stališče, da mora Brest nadaljevati s takšnimi naporji, hkrati pa si z iskanjem notranjih rezerv prizadevati tudi za boljše finančne rezultate.

Konferenca je kritično ocenila izvozna prizadevanja v Kovinoplastiki Lož, ki je primerjalno na enako obdobje lani dosegla komaj 64 % lanskega izvoza. Tudi ob upoštevanju objektivnih okoliščin bi morali biti izvozni rezultati bistveno drugačni in je zato konferenca zahtevala politično odgovornost in bistveno drugačno delo v prihodnje. Kovinoplastika je sicer dosegla lep dohodkovni in finančni rezultat, vendar je sedanja smer naporov v naši družbi jasna in te smeri se bodo morali držati tudi v tem kolektivu.

V občini Cerknica je izvozno usmerjena Avtomontaža TOZD TTN Cerknica, medtem ko bo potrebno nekaj več storiti v Kartonaži Rakek, Kovindu Unec in tudi v Novolitu v Novi vasi.

Na seji občinske konference so bila kot prvenstvena naloga in zadolžitev postavljena v ospredje vprašanja kmetijstva, o katerih bo razpravljala konferenca na eni izmed svojih prihodnjih sej.

Seja se je končala z mislijo, da MORAMO KOMUNISTI NAREDITI PREOBRAT V SVOJEM VSAKDANJEM DELU in da moramo zaostriti odgovornost komunistov, samoupravnih in poslovnih organov ter izvršilno političnih organov za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije.

D. Frlan

Ena izmed možnih postavitev sedežne garniture PETRA

Več razstavljalcev — manj obiskovalcev

OB LETOŠNJEM BEOGRAJSKEM SEJMU POHIŠTVA

Občutno zmanjšana kupna moč prebivalstva v letošnjem letu je ob pomoči še nekaterih drugih neugodnih gospodarskih tokov in ukrepov precej zmanjšalo zanimanje in zmanjšalo možnosti kupcev za nakup trajnejših dobrin, med katere štejemo tudi pohištvo. To je bilo opaziti tudi na devetnajstem mednarodnem sejmu pohištva, opreme in notranje dekoracije v Beogradu.

Ne bi mogli reči, da proizvajalci pohištva niso naredili vsega, kako bi svoje izdelke čim bolj predstavili obiskovalcem, vendar pravega odziva vsaj v prvih dneh ni bilo. Sejemski prireditelji, ki je trajala od 16. do 22. novembra, je bila boljše obiskana šele proti koncu.

Gotovo ima sejemska dejavnost v sedanjih gospodarskih razmerah poseben pomen. Tako je bila zamišljena tudi letošnja prireditev kot prikaz sodobnega pohištva, kot prostor, kjer naj bi uresničili tudi prizadevanja za večji izvoz ter ne nazadnje naj bi na sejmu zagotovili tudi pravočasno dobavo potrebnih reprovromaterialov.

Prav posebna pozornost je bila namenjena poslovnim stikom z našimi kupci, da bi tako dosegli čim boljše prodajne rezultate.

Glede oblikovanja pohištva bi lahko ugotovili, da kakšnih posebnih oblikovnih novosti na sejmu sicer ni bilo, da pa so se nekateri proizvajalci, ki so bili v prejšnjih letih prikazani kot uspešni prototipi, že uvrstili v redno proizvodnjo (med njimi tudi naš program 3x3).

Brest se je tokrat predstavil s svojim celotnim programom, ki je ali bo do prihodnjega leta na voljo našim kupcem. Osrednje mesto je pripadlo našemu novemu programu 3x3, ki prihaja iz cerkniške tovarne pohištva. Tako smo kupcem prikazali najrazličnejše možnosti za uporabo tega programa, saj so si lahko ogledali prijetno urejena bivalna okoliša, od jedilnice, predsobe in dnevnice do samske sobe, otroške sobe in spalnice. Vendar pa bi se morali v prihodnje izogniti pomanjkljivosti, ki so se pojavile pri nekaterih ambientih, hotrovala pa jim je pomanjkljiva oprema. Poleg programa 3x3 je temeljna organizacija Pohištvo prikazala tudi kupcem že znani program Katarino WH ter spalnice Alma in Andreja.

Temeljna organizacija Jelka iz Begunj je na sejmu prvič prikazala sestavljeni program Mika. Program je zasnovan tako, da z njim lahko opremimo dnevno sobo, jedilnico, pa tudi spalnico, izdelan pa je v beli barvi.

Novost predstavlja vertikala, ki ima »vgrajeno« mizno ploščo, obenem pa gospodinji omogoča, da ta element tudi sicer koristno uporabi (v praktične in dekorativne namene).

Kupcem smo predstavili tudi jedilnico B-3, katere komodo in vitrino izdeluje Jelka, stole, mizo

in polfotelje pa temeljna organizacija Masiva iz Martinjaka. Temeljna organizacija Gaber je prikazala tri kuhinje iz rednega programa — Brest 09, Brest 10/s in Brest 11, ki so na trgu že uveljavljene.

Od oblažinjenega pohištva smo poleg Mojce V v obeh izvedbah in Darje prikazali še Petro, ki jo je temeljna organizacija Tapetništvo pripravila za prodajo v zelo kratkem času in predstavlja novost na trgu ter novo Mojco. Posebej po Petri je bilo povpraševanje veliko in pričakujemo ugodne prodajne rezultate.

Toliko o Brestu.

In še ena ugotovitev. Konkurenca v pohištveni industriji je vse hujša, pa je razlik med »vodilnimi« in ostalimi vse manj. Samo dobro delo in dober izdelek

v vseh pogledih nam zato zagotavlja uspeh na trgu.

Za konec pa še mnenji dveh obiskovalcev sejma (iz sejemškega Informatorja).

Ljubica Vukičević, študent:

»Prihajam vsako leto. Ne pričakujem ravno veliko, saj se iz leta v leto vse ponavlja. Priznati je treba, da sejem ni ravno ustvarjalen. Vendar je mogoče sem ter tja najti tudi kaj uporabnega, v glavnem pa ni čutiti napredka. Zdi se mi, da proizvajalci posnemajo eni druge. Cene nikakor ne ustrezajo ponujenim izdelkom, zato mislim, da tudi na svetovnem trgu nimamo posebnih možnosti.«

Božidar Stošić, igralec:

»Sejem mi je bil zelo všeč, posebej pohištvo proizvajalcev iz Slovenije. Veseli me, da je vse več sodobnega in funkcionalno oblikovanega pohištva.«

Tu je veliko lepih stvari, vendar je treba priznati, da posamezne delovne organizacije še naprej izdelujejo neprimerno pohištvo.«

V. Frim

LETOŠNJA PRIZNANJA

Tudi letos so na beograjskem sejmu pohištva podelili tradicionalna priznanja Zlati in Srebrni ključ ter Zlato skrinjo. Strokovna žirija, sestavljena iz predstavnikov vseh republik in pokrajin je priznanja dodelila med drugimi naslednjimi proizvajalcem (vsi nagrajenci niso naštet):

- Zlati ključ za najbolj oblikovano sedežno pohištvo je dobila tovarna Stol iz Kamnika za sistem »L«.
- Zlati ključ za sedežno in spalniško pohištvo je prejela tovarna 20. oktober iz Beograda za program MODUL.
- Zlati ključ za kuhinje in jedilnice je dobila temeljna organizacija Šipada iz Konjuha — Živinice, za jedilnico 20.909.
- Zlati ključ za pohištvo za odlaganje je dobila temeljna organizacija Šipada iz Bugojna za program MOND.
- Zlato skrinjo za najceloviteje prostorsko rešen ambient je dobila delovna organizacija MEBLO iz Nove Gorice.

DECEMBRA VOLITVE V ORGANE UPRAVLJANJA

Ob koncu decembra bo potekel mandat dosedanjih članov delavskih svetov temeljnih organizacij, delovne skupnosti in delovne organizacije.

V večini temeljnih organizacijah so priprave na volitve že stekle. Evidentiranje članov v organe upravljanja teče namreč vzporedno z evidentiranjem delegatov v delegacije občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in zbora združenega dela občinske skupščine ter z evidentiranjem vodstev družbenopolitičnih organizacij.

Delavski svet delovne organizacije bo volitve razpisal v teh dneh. Obenem bo na podlagi predlogov iz temeljnih organizacij imenoval tudi volilne komisije in komisije za sestavo volilnih imenkov v posameznih temeljnih organizacijah.

Volitve novih članov delavskih svetov, disciplinskih komisij in odborov samoupravne delavske kontrole bodo predvidoma 23. decembra. Do tedaj pa naj bi izvršni odbori osnovnih organizacij zveze sindikatov izpeljali celotni kandidacijski postopek ter oblikovali predloge kandidatnih list.

Z. Jerič

Iz programa 3 x 3 — jedilnica

Brestovci o Brestovem pohištvu

Domnevamo, da ima večina Brestovih delavcev svoja stanovanja vsaj delno opremljena tudi z Brestovim pohištvom. Prav zato nas je zanimalo, kaj njegovi proizvajalci mislijo o njem tudi kot uporabniki.

Zato smo nekaj naših sodelavcev povprašali, kako ocenjujejo naše pohištvene programe, njihovo kvaliteto, uporabnost in ceno, zlasti če jih primerjajo s pohištvom drugih proizvajalcev.

Žal je bil odziv pomanjkljiv, pa je oceno nemogoče posplošiti. Nekaj mnenj pa bo vendarle za premislek...

France ŠKRLJ — priprava dela v TOZD JELKA

Brest proizvaja takšne programe pohištva, ki so prirejeni za široko prodajo na domačem trgu. Prav to pa vodi oblikovalce pohištva v neko povprečnost, ki naj bi ustrezala večini kupcev, omogočala normalno prodajo s čim manjšimi zalogami, ustrezala opremljanju vseh osnovnih prostorov stanovanja, omogočala kasejšje dokupovanje... Njihova proizvodnja in sestavljanje morata biti enostavna in hitra, čim več mora biti vgrajenega reprodukcijskega materiala domače proizvodnje, s ceno morajo biti dostopni.

Te zahteve pa ne dopuščajo, da bi se naše pohištvo bolje prilagajalo potrebam posameznih okoliš, da bi imeli več možnosti za postavitev in več funkcionalnih kombinacij z mnogo več videzi, različnimi vrstami materialov, površinskih obdelav in podobno.

Cepprav kaže, da iz naštetih okvirov ni pravega izhoda, pa mislim, da bi s pravim, širokim, skupnim prizadevanjem naših strokovnjakov z vseh področij, ki neposredno ali posredno vplivajo na končen izdelek in njegovo prodajo, lahko izdelali boljše proizvode.

Prav na tem področju pa je na Brestu čutiti nekakšno neskladje, saj še vedno ni prave povezave med oblikovalci pohištva, ki poznajo naše strojne in tehnične zmožnosti, s tistimi, ki obdelujejo posamezna tržišča, ekonomisti, poznavalci materialov in ne nazadnje tudi s propagandisti.

Če bi to široko znanje uskladili, bi na Brestu gotovo imeli ustreznejše programe, ki bi bili za kupce mnogo bolj sprejemljivi, za Brest pa donosnejši. Moramo priznati, da so nekatere delovne organizacije v Sloveniji na tem področju naredile več in posledica tega so uspešnejši, tržno zanimivejši in cenejši programi. Ob vsem tem pa človeka pojezi, ko vidi, da imamo na Brestu še veliko neizkoriščenih možnosti tudi izven proizvodnih hal, preslabo organizirano delo in premalo sodelovanja, ki bi zagotavljalo boljše gospodarski uspeh.

Ivan JERNEJCIC, vodja priprave dela v TOZD MASIVA

Mislim, da so novi Brestovi programi pohištva oblikovno zelo dobro zastavljeni. Kvaliteta izdelave je v primerjavi z ostalimi jugoslovanskim pohištvom na visoki ravni. Res pa je, da je zelo

drago. Kljub temu, da je Brestovo pohištvo funkcionalno, smo v primerjavi z nekaterimi drugimi podjetji pri oblikovanju vendarle v zaostanku.

Cvetka GODEŠA, razvojni tehnolog — SKUPNE DEJAVNOSTI

Brestovi programi se preveč poredko spreminjajo oziroma so si precej podobni. Program 3x3 je prava osvežitev.

Kvaliteta in cena sta v primerjavi z ostalimi proizvajalci pohištva solidni. Tudi funkcionalnosti ni kaj oporekati. Dobro bi bilo pripraviti tudi kakšno sedežno garnituro za majhna stanovanja.

Veliko drugih proizvajalcev pohištva ima poleg normalnih programov še kaj za kupce, ki si želijo nekaj posebnega.

Alojz OTONICAR — oblikovanje tehnološkega postopka površinske obdelave v TOZD POHIŠTVO

Do nedavnega bi ob našem pohištvu lahko ocenjeval le imena, ki smo jih spreminjali predvsem zaradi cen, ne pa tudi zaradi funkcionalnosti. V mislih imam Barbaro, Dragico, Zalo in Katariño BL. Mislim, da smo predolgo spreminjali samo imena, premalo pa smo se posvetili željam kupcev in zahtevam trga.

Kvaliteta naših izdelkov je bila nekda v vrhu slovenske oz. jugoslovanske pohištvene proizvodnje. O vrhunski kvaliteti v sedanjem času pa ne morem govoriti. Vzrok za zaostajanje je v pomanjkanju kvalitetnih materialov, pa tudi zastarela oprema v posameznih temeljnih organizacijah. Cene našega pohištva pa se kljub omenjenim pomanjkljivostim še vedno gibljejo v samem vrhu.

Ob primerjanju naših programov s programi drugih proizvajalcev iz drugih republik ugotavljam, da nas že dohitejajo pri oblikovanju, funkcionalnosti, pa tudi po kvaliteti.

Z novimi programi 3x3 in jedilnico 3x3 pa smo trgu le ponudili nekaj novega. Mislim, da bi se morali s tako načrtovanimi programi pojaviti na trgu že mnogo prej. Prav je, da imamo svojo službo oblikovalcev izdelkov, ki naj stalno obnavlja proizvodni program ter ga prilagaja željam kupcev in zahtevam trga.

Cenam naših izdelkov pa bi morali posvetiti večjo pozornost, saj

bi bili tako le-ti dostopni večjemu številu kupcev.

Emilija CIMERMANCIČ, delavka pri strojnem šivanju v TOZD TAPETNIŠTVO

Brestove izdelke dobro poznam; z njimi sem v stiku vsak dan bodisi v službi bodisi doma, saj je skoraj vsa naša stanovanjska hiša opremljena z njimi.

Z Brestovim pohištvom sem zadovoljna, ker je lepo oblikovano, poleg tega pa je tudi praktično in zelo kvalitetno. Zanj sem se odločila predvsem zato, ker ga najbolje poznam.

Našega pohištva ne morem primerjati s pohištvom drugih proizvajalcev. Meni je pri opremljanju hiše popolnoma ustrezalo naše pohištvo in tako nisem imela priložnosti, spoznati drugega.

Motijo me cene, ki so v zadnjih letih močno poskočile in jih težko dohajamo. Istočasno pa so se poslabšali tudi kreditni pogoji. Tako moram danes kar krepko seči v žep, če si želim opremiti stanovanje.

Želim, da bi na tržišču prodali čimveč naših izdelkov; njihovo ceno pa lahko opravičimo s kvaliteto in hitro izdelavo.

3 x 3 — predsoba

DELOVNA AKCIJA V MINERALKI

V naši temeljni organizaciji smo že pred časom ugotovili, da je streha nad delom proizvodne hale in delom skladišča dotrajana. Strešna salonitna kritina je namreč zaradi vremenskih vplivov razpokala, na nekaterih mestih pa celo razpadla, tako da je ob vsakem dežju ali odjugu voda tekla po strojih in izdelkih. Vsi poskusi krpanja razpok so bili »bob ob steno«, poleg tega pa je bilo to delo zaradi preperelosti salonita tudi nevarno.

Zato smo se režijski delavci dogovorili, da s prostovoljnimi delom prekrijemo tisti del strehe, ki je najbolj dotrajan. Dobili smo se v nedeljo, 8. novembra na dvorišču naše temeljne organizacije in kljub hladnemu vremenu in ledenemu vetru delo v celoti dokončali. Prekrili smo približno 200 kvadratnih metrov in tako prihranili znatna sredstva. Menimo, da takšne akcije niso zgolj stvar naše bližnje preteklosti in mladine, temveč so potrebne tudi še sedaj.

Poleg tega, da s takim delom prihranimo znatna sredstva, pa se izboljšajo tudi medsebojni odnosi med delavci. Oboje pa je v današnjem času še kako zaželeno.

F. Mele

Pogled v kuhinjo nekega Brestovca — Brestova kuhinja

Sejem gradbeništva v Skopju

Od 3. do 8. novembra je bil v Skopju sejem pod skupnim imenom metali — nemetali — gradbeništvo, na katerem smo drugo leto zapored sodelovali tudi mi. Lani smo na tem sejmu predstavili plošče NEGOR in njihovo možnost za uporabo, letos pa smo predstavili nekatere naše proizvode, narejene iz NEGOR plošč.

Sejem je v primerjavi z lanskim pokazal kaj malo novega. Prevladovali so predvsem programi za toplotno izolacijo v gradbeništvu. Pogrešali pa smo nekatere slovenske proizvajalce izdelkov za protipožarno zaščito, ki so za nas še posebej zanimivi. Prisotnih je bilo tudi zelo malo razstavljalcev iz tujine, pa še ti so se v glavnem omejili na prikaz strojev za obdelavo lesa.

Brest je torej predstavil nekatere izdelke iz NEGOR plošč, ki smo jih sposobni izdelati sami. Za naše proizvode je bilo

na sejmu precejšnje zanimanje, predvsem med projektanti in inšpekcijskimi službami za protipožarno zaščito. Škoda je le, da so bili obiskovalci sejma skoraj izključno s področja Makedonije. Vsi so se v glavnem pohvalno izražali o naši usmeritvi, pripombe so bile le na naše cene. Tudi na tem področju se bomo morali približati konkurenci, če bomo hoteli biti uspešni na trgu. Našo ponudbo pa bomo morali razširiti še na nekatere nove izdelke.

In še nekaj se mi je zdelo ne navadno. Ob splošnih prizadevanjih naše družbe za izboljšanje zunanjetrgovinske bilance, izvajalci gradbenih, posebno interesnih del v Makedoniji, nimajo posebnih težav z uvozom, saj še vedno uvažajo materiale, ki so zelo poceni, vendar bi jih lahko kvalitetneje nadomestili z našimi izdelki.

R. Palčič

O odnosih na IVERKI

Medsebojni odnosi delavcev v naši temeljni organizaciji Iverka so že dalj časa slabi. Takšni medsebojni odnosi povzročajo, da so rezultati poslovanja precej slabši, kakor bi lahko bili. Posebna komisija je poskušala ugotoviti vzroke za takšno stanje oziroma za slabe medsebojne odnose v tej temeljni organizaciji.

Po pregledu dela samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij in opravljenih razgovorih z nekaterimi delavci na Iverki so po mnenju komisije vzroki za takšno stanje predvsem naslednji:

- slab odnos do dela in delovnih sredstev,
- slaba organizacija,
- slaba strokovna izobrazba delavcev,
- slaba delovna disciplina,
- premalo razvito samoupravljanje,
- prešibko delovanje družbeno-političnih organizacij.

Odnos do dela in delovnih sredstev je v tej temeljni organizaciji slab. Odgovorni delavci in samoupravni organi niso dovolj odločno poskrbeli, da bi se odnos do dela in delovnih sredstev izboljšal.

Organizacija na nekaterih področjih delovnega procesa ni najboljše. To velja predvsem za vzdrževanje, ki je glede na način proizvodnega procesa zelo pomembno in so sedaj zanj odgovorni vodja vzdrževanja in vodje proizvodnje. Tudi na nekaterih drugih področjih bi bile potrebne nekatere organizacijske spremembe.

Dejanska strokovna izobrazba večine delavcev je nižja od tiste, ki je zahtevana v razvidu del oziroma nalog za opravljanje posameznih del oziroma nalog. Tako nekateri delavci niso dovolj usposobljeni za pravilno opravljanje posameznega dela oziroma nalog. Delovna disciplina je slaba, saj delavci dostikrat ne opravljajo svojih del tako kot se zahteva po

opisu del oziroma nalog ter dodatnih ustnih in pisemnih navodilih odgovornih delavcev. Prijav kršitev delovnih obveznosti je bilo veliko, vendar jih disciplinska komisija zaradi nesklepčnosti oziroma zaradi nedelavnosti ni obravnavala.

Samoupravljanje ni na ustrezni ravni. V zadnjem času se delavci izogibajo sestankov samoupravnih organov oziroma aktivno ne sodelujejo na sejah teh organov. Pojavljajo se tudi različne napake informacije o sklepih samoupravnih organov, kar povzroča slabe medsebojne odnose in nezaupanje v učinkovitost samoupravljanja.

Delovanje družbeno-političnih organizacij je slabo, saj se večkrat sestaja le osnovna organizacija zveze komunistov. Na sejah družbenopolitičnih organizacij ni potrebne zavzetosti in samoiniciativnosti za reševanje perečih vprašanj v temeljni organizaciji.

Razširjena seja družbenopolitičnih organizacij temeljne organizacije je obravnavala ugotovitve komisije ter predloge in ukrepe za odpravo teh slabosti. Na tej seji so bili nekateri predlogi in ukrepi še dopolnjeni. Sklenjeno je bilo, da o ugotovitvah komisije, predlogih in ukrepih za izboljšanje odnosov v temeljni organizaciji razpravljajo na zbiorih delavcev oziroma na sindikalnih skupinah in da po teh obravnavah sprejme delavski svet temeljne organizacije ustrezne ukrepe za izboljšanje odnosov in rezultatov poslovanja.

A. Perčič

V naših stanovanjih najdemo tudi TANJO

Delček šole tudi na Brestu

Pri podružbljanju vzgojno-izobraževalne dejavnosti, predvsem pa pri povezovanju izobraževanja in usposabljanja z delom za potrebe dela so dobile svoje mesto tudi delovne organizacije — uporabniki, tako da tudi same opravljajo del vzgojno-izobraževalnih programov.

Ta del vzgojno izobraževalnega programa se imenuje proizvodno delo oziroma delovna praksa. Proizvodno delo se opravlja v delovnih organizacijah materialne proizvodnje, delovna praksa pa v delovnih procesih nematerialne proizvodnje, ki jih opravljajo učenci praviloma vsak v svoji stroki.

Ne glede na to pa učenci družboslovnih usmeritev (pedagoška, zdravstvena, kulturološka, administrativna, naravoslovno matematična, blagovni in denarni promet) opravljajo prvo leto proizvodno delo v organizacijah materialne proizvodnje.

KAKO NA BRESTU?

Za izvajanje proizvodnega dela je treba zagotoviti potrebne pogoje kot so sredstva in materiali za delo, varstvo pri delu, zavarovanje za primer nesreče ter usposobljene kadre, ki bodo uspešno usmerjali učence v delo.

Na Brestu smo se dogovorili, da bodo učenci prihajali na proizvodno delo v temeljne organizacije Pohišstvo, Masiva, Gaber in Tapetništvo. Pravkar pa se tudi usposablja šest delavcev iz teh temeljnih organizacij na enotedenskih seminarjih na lesarski šoli v Škofji Loki.

Tudi s šolo v Postojni imamo tesne stike in se sproti dogovarjamo o pripravah in načrtih, tako da bo v drugi polovici šolskega leta 1981/82 — od februarja dalje to delo nemoteno steklo. Po načrtu naj bi v treh skupinah po štirinajst dni prišlo iz Postojne na Brest na proizvodno delo 50 učencev, lesarjev, učencev blagovnega in denarnega prometa ter iz naravoslovno matematične usmeritve.

ZAKAJ PROIZVODNO DELO?

Zakaj je usmerjeno izobraževanje v vzgojno-izobraževalni proces uvedlo proizvodno delo? K takšni odločitvi je vodilo več spoznanj, predvsem pa to, da mora vsako izobraževanje učencev ali odraslih voditi k višji stopnji pripravljenosti do dela.

Vzgojno-izobraževalni program proizvodnega dela zastavlja kot svoj osrednji smoter potrebo, da ga uspešno opravi in pri tem doživi občutek zadovoljstva kot ga doživlja vsak človek po uspešno opravljenem delu. Obenem povezuje teoretično pridobljena znanja s prakso, doživlja samoupravne odnose. Pri tem ne mislim samo na sodelovanje v organih upravljanja, tnpak tudi na skrb za opravljeno delo, gospodarno

ravnanje z delovnimi sredstvi, varčevanje z energijo in podobno.

Zakon o usmerjenem izobraževanju določa tudi nagrado učenca, ki naj bo skladna z učenčevim prispevkom k dohodku temeljne organizacije. O tem so v Sloveniji mnenja deljena. Eni zagovarjajo mnenje, da učenca ta nagrada ne gre, ker je njegov prispevek majhen, da ima temeljna organizacija celo stroške z njim, medtem ko drugi nagrado kot spodbudo za delo vztrajno zagovarjajo.

Na Brestu smo izoblikovali predlog, naj bi bila osnova nagrade v višini 50 odstotkov vrednosti za določena dela, zvišana ali zmanjšana za 25 odstotkov glede na doseganje norme, gospodarno ravnanje z delovnimi sredstvi, energijo in kvaliteto. Treba pa bo še počakati, da se duhovi v Sloveniji ob tem vprašanju poenotijo. Velika napaka bi bila, če bi eni učenci nagrado dobivali, drugi pa ne.

PROGRAM

Programsko je proizvodno delo opredeljeno tako, da učenec dobi prvi dan (8 ur) osnovne informacije o zgodovinskem na-

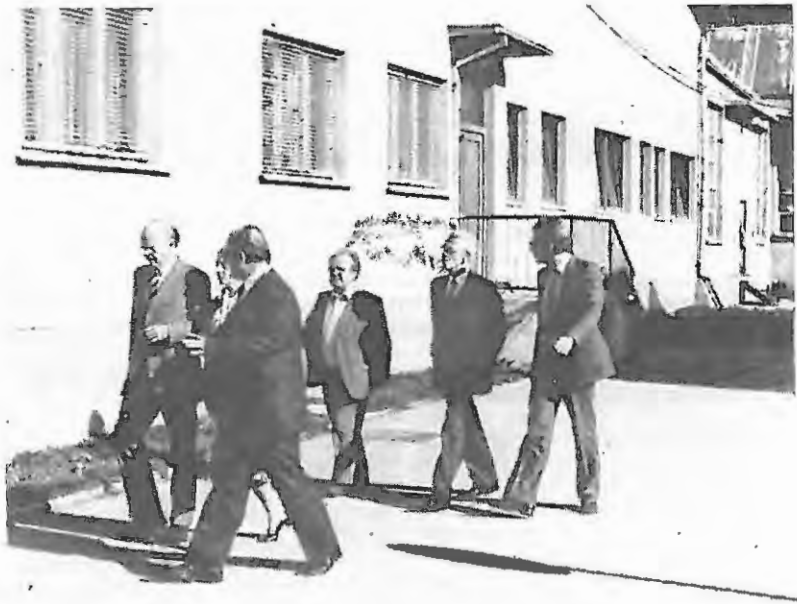
stanku temeljne organizacije, o tehnologiji, varstvu pri delu in požarni varnosti, izdelkih in tržišču, dohodku ter si ogleda organizacijo dela v temeljni organizaciji.

Naslednje dni pa je razporejen na opravljanje enostavnih del, najboljše k že usposobljenemu delavcu. Osnovno poučevanje bo opravil izvajalec proizvodnega dela (usposobljen s seminarjem), nakar ga bo tudi poučeval, ocenjeval in pomagal, če se ho kaj zataknilo, skratka, v pomoč mu bo, da bo laže premagal začetne težave v zvezi z delom.

Nedvomno je tudi za nas pomembno, da učencem pokažemo, kako delo le ni takšna strahota oziroma sramota, kakršno jim predstavljajo odrasli rekoč: »Uči se, da ti ne bo treba delati.« Ob tem naletimo tudi na vrednotenje dela, ki ga bomo morali bistveno drugače ceniti in tudi plačati.

Pogosto valimo krivdo na mladino, ker se noče in noče vključevati v proizvodno delo v temeljni organizaciji. Najbrž jim delamo krivico. Mladi s kratkimi življenjskimi izkušnjami že spoznavajo, kje je delo lažje, kje je boljši zaslužek ter kot posledica tega boljše življenje in večji družbeni ugled. Pa jim to lahko zamerimo? Menim, da je krivda na drugi strani. Popravimo jo. Pa brž, da ne bo prepozno!

F. Turšič

V novembru sta nas med drugimi obiskala tudi švicarski veleposlanik in generalni konzul v Zagrebu

hod iz zapletenega položaja je v izvozu. Nova povečevanja cen izdelkom tržišče ne bo sposobno sprejeti zaradi oslabiljene kupne moči.

V prihodnjem letu bomo lahko povečali osebne dohodka le ob doslednem izpolnjevanju vseh obveznosti, zlasti plana izvoza. Čimprej je treba urediti notranje odnose in sistem nagrajevanja, pri čemer mora biti proizvodno delo boljše ovrednoteno. Odpraviti moramo vsak primer lažne solidarnosti. Pri nagrajevanju mora biti delo edino merilo. Nihče se ne more skrivati zgolj za formalno izobrazbo.

V prihodnjih letih ne moremo prenesti novih naložb. Odločali se bomo le za posamezne nakupe strojev in delovnih naprav, da obdržimo sodobno tehnološko ravnen.

Težave, ki nas pestijo sedaj, bomo premagali le, če se bomo

dosledno ravnali po srednjeročnem načrtu 1981—1985, ki je grajen tako, da je to pravzaprav sancijski načrt.

Ob koncu je tovariš Kraševac posebej poudaril, da moramo spremeniti odnos do dela, da moramo priti na delo in ne v službo. Bolj kot kdajkoli moramo v teh razmerah utrjevati samoupravni sistem, saj le-ta temelji na delu; samoupravljanje pomeni red, disciplino in odgovornost.

Predsednik sindikalne konference je po pozdravu jubilarov svečano objavil imena letošnjih jubilarov po posameznih temeljnih organizacijah.

Ob zaključku je pevski zbor Tabor zapel nekaj pesmi, kar je srečanje naredilo še posebej svečano in pomembno.

J. Klančar

Srečanje jubilarov

V nedeljo, 15. novembra je bilo v cerkniški delavski restavraciji že tradicionalno srečanje delovnih jubilarov. Od skupaj 173 jubilarov jih je na srečanje prišlo le okrog sto. Na slabši odziv je vplivalo dejstvo, da so bile jubilejne nagrade že izplačane skupaj z osebnimi dohodki za mesec oktober.

Število jubilarov nam pove, da so kolektivi naših temeljnih organizacij dokaj ustaljeni in da je fluktuacija delavcev samo še povsem naraven pojav.

Jubilaranti po temeljnih organizacijah:

TOZD Pohišstvo	65
TOZD Masiva	21
TOZD Žagalnica	10
TOZD Gaber	12
TOZD Iverka	9
TOZD Tapetništvo	11
TOZD Jelka	15
TOZD Mineralka	2
TOZD Prodaja	18
Skupne dejavnosti	10

Skupaj: 173

Prisotne jubilarante je v imenu organov upravljanja pozdravil Igor Gornik, predsednik delavskega sveta delovne organizacije. V pozdravnem nagovoru je v splošnih obrisih poudaril zasluge delavcev z dolgoletnim delovnim stažem za razvoj delovnih izkušenj, se zahvalil za njihova prizadevanja ter jim čestital k delovnemu jubileju.

Tudi glavni direktor Tone Kraševac je čestital delavcem k delovnemu jubileju in jih seznanil s trenutnim gospodarskim položajem naše delovne organizacije. Zaloge pretirano naraščajo; prav v njih pa je vezanih veliko obratnih sredstev, kar nam otežuje normalno poslovanje. Nekatere temeljne organizacije ne dosegajo pričakovanih rezultatov. Z minimalnimi ploščami le težko prodiramo na tržišče. Za izvoz le-teh prizadevno pridobivamo ateste. Razmisliti bomo morali, zlasti v temeljni organizaciji POHIŠTVO, o manjših serijah, da bomo tako popestrili proizvodni program. Iz-

NAŠI LJUDJE

UTRINEK IZ RAZGOVORA Z ENIM IZMED VOZNIKOV, KI IMAJO NAJDLJŠI STAŽ VOZNIKA TOVORNEGA VOZILA NA BRESTU

Lojze Avsec je doma iz Viševka v Loški dolini, kjer si je ustvaril družino — ima ženo, sina in hčerko, ki sta oba še šoloobvezna.

Za volanom je že nad dvajset let, saj vozi za Brest že od 1. januarja leta 1964, še prej pa je pet let vozil pri zdravstvu.

»Za voznika tovrnjaka je to dokaj dolga doba,« je pripomnil, »ker je to resnično garaško delo. Prizadevati si moraš, da bo vozilo pravilno izkoriščeno in tega se vsi vozniki tovrnjakov na Brestu zavedamo. Voznikov delavnik zato ni vedno samo osem ur dnevno, še posebej, če si toliko oddaljen od sedeža delovne organizacije kot tisti, ki živimo v Loški dolini.«

Ko sem ga v razgovoru še posebej vprašal, ali je z delom zadovoljen, se je nekoliko zamislil in resno pogledal. »Da. Mogoče to nekoliko čudno zveni, vendar sem zadovoljen! Zakaj? Še prej, ko sem bil na začetku svoje vozniške poti, so bila vozila zelo slaba. Pač ni bilo drugih. Tudi o cestah ni da bi govoril, saj se starejši občani še spominjajo, koliko prahu je bilo treba predhati, kakšne kotanje in blato prevoziti.«

Sedaj so delovni pogoji precej boljši, vendar pa želim nekaj pripomniti. Vsi vozniki tovrnjakov in ostalih težkih vozil v delovnih organizacijah, ki se bavijo s transportom, imajo urejen status, ki tem voznikom priznava benificirano delovno dobo. Zakaj smo mi različni od onih, saj smo tovariši bodisi zasebno bodisi na cesti. Mi med seboj ne delamo nikakršnih razlik, ker jih dejansko tudi ni. Mislim, da bi odgovorni

na Brestu to morali urediti. Verjemi, da izdržati pri tako težavem, pa tudi odgovornem delu več kot petindvajset let ni mogoče, če hočeš sebi, pa tudi družbi dobro.«

Ob koncu je še poudaril, da v vsej svoji dolgi vozniški dobi ni imel nobenih večjih težav (nesreč). Tudi vozilo, ki ga vozi je vedno brezhibno in dobro vzdrževano. Skrbeti je pač treba za lastno varnost, pa tudi za varnost drugih udeležencev v prometu, ne nazadnje pa se je treba zavedati vrednosti vozila in tovora, ki mu je zaupano in ki mu daje vsakdanji kruh.

Zaželel sem mu, da bi še naprej vozil tako kot do sedaj, brez posledic za zdravje in počutje. Pri tem pa sem seveda nehoti pomislil na vso tisto množico voznikov, ki so vsak dan na cesti s podobnimi željami in težavami.

Našemu Lojzetu in vsem drugim voznikom — SREČNO VOZNIJO!

F. Turk

Z letošnjega srečanja Brestovcev-jubilarov

Nove podobe Notranjske

OB DRUGI ŠTEVILKI NOTRANJSKIH LISTOV

19. novembra je bila s tiskovno konferenco v Cerknici predstavljena slovenski javnosti druga številka zbornika Notranjski listi. Na konferenco je prišlo kar presenetljivo veliko število časnikaarjev, večina članov uredniškega odbora in avtorjev, predstavniki kulturne skupnosti Cerknica — kot izdajateljice, sodelovali pa so tudi številni delavci iz družbeno političnih organizacij in skupščine občine.

Takšna udeležba že sama po sebi odraža živo zanimanje za to drugo številko, kaže na to, da kljub dolgemu, kar štiriletnemu premoru, ki je nastal po prvi številki zbornika, želja po nadaljevanju začete dela ni ugasnila. To se je pokazalo tudi na konferenci sami, saj so številni ugledni udeleženci izrazili željo, naj izid druge številke hkrati pomeni začetek pripravljanja tretje, ki mora slediti v dveh letih, da bi v petinosemdesetem letu lahko izšla četrta knjiga.

Tak je tudi, lahko bi rekli, srednjeročni načrt zbornika, ki se je izoblikoval v uredniškem odboru in sledi pomembnim obletnicam iz narodnoosvobodilnega boja na Notranjskem.

Pričujoča številka zbornika namreč na dobri polovici (190 od skupaj 360 strani velikega formata) svoje sicer bogate in raznolike vsebine prinaša prispevke, ki iz različnih zornih kotov osvetljujejo pripravo na vstajo in dogajanja v prvem letu vojne v naših krajih. Posebno vzpodbudno je, da so v prispevkih zajeti vsi deli naše sedanje občine, kolikor pa so bila vsa ta dogajanja povezana s sosednjimi območji, pa seveda avtorji posegajo tudi čez občinske meje, posebno v prostor sedanje vrhniške občine in ljubljanske občine Vič.

Kakršen koli poskus očitavanja zaprtosti tega zbornika zavrača tudi posebna razprava o delu Osvobodilne fronte in komunistične partije na Prezidanskem v prvem letu vojne.

Kakor je bilo povezano takratno vseljudsko gibanje, ki ni poznalo in ne priznalo niti narodnostnih meja, tako so pač avtorji, razpredajoč svoje raziskave, sledili osvobodilnim idejam in njihovim nosilcem po stezah in poteh vstaje in odpora, ne ozirajoč se niti na takratne niti na sedanje administrativno-upravne mejne črte.

Samo tak način prikazovanja naše zgodovine je lahko vseob-

sežen, nepristranski, za današnjega in jutrišnjega bralca pa tudi laže sprejemljiv, razumljiv in poučen.

Tudi hotenje, predstaviti bralcem naš odpor v njegovih različnih pojavnih oblikah, se je urednikoma in avtorjema tega zbornika posrečilo: skozi prispevke različnih piscev — zvečine aktivnih udeležencev teh dogajanj — se srečamo z mnogimi aktivisti in še z večjim številom danes v javnosti povsem neznanih ljudi, pa s celimi družinami in zaselki, ki so v tistih dneh postavili na kocko vse — svoje imetje in življenje za uresničevanja svobode in pravičnejših odnosov med ljudmi.

Predvsem za mlade, za povojno in »samoupravno« generacijo, bodo ti prispevki dragoceno branje, saj bo pred njimi zaživel prava, vseobsegajoča podoba frontovske ilegale in konspiracije. Za bralce, ki poznajo narodno-osvobodilni boj skoraj izključno iz vojnih zgodb, ki si lahko predstavljajo le upor s puško in z bombo v roki, poznajo le juriš na bunkerje in miniranje prog in mostov, bo članek o »drugi fronti« pravo odkritje. Popitov pobeg iz zaporov v Ložu pa bo hkrati poslastica in vzpodbuda k razmišljanju, ki zanesljivo napeljuje bralca k zaključku, da ne za prekaljenega posameznika ne za trden narod, ki hoče biti svoboden, ni brezizhodnega položaja, ni vdaje in ni obupa.

Vsi ti žarki, ki z različnih strani osvetljujejo upor naših ljudi v času, ko se je zdelo, da je fašizem nepremagljiv, so vsak po svoje dragocen prispevek k osvetljevanju naše najneposrednejše notranjske zgodovine, hkrati pa z odkrivanjem vedno novih in novih izvirnih oblik ilegalnega boja širijo in poglobljajo naše znanje o pomembnem notranjskem prispevku k organiziranemu upornišemu geniju našega in drugih jugoslovanskih narodov.

Uredniški odbor namerava v naslednji knjigi osvetliti dogodke do izгона Italijanov, četrta knjiga pa naj bi obdelala zgodovino narodno-osvobodilnega boja tja do svobodnega maja leta petinštiridesetega.

Prispevki iz sedanje druge številke bodo bralcu budili radoved-

nost, čim prej in prav tako vsestransko spoznati tudi dogodke teh, za naše ljudi prav gotovo strahotnih, pa tudi zmagoslavnih dni.

Druga polovica knjige je vsebinsko prav tako izredno pestra in zanimiva. Posega v različna obdobja in na zelo različna področja našega življenja na tem prostoru.

Tako se v tem delu srečujemo s sestavki o našem vidnem in

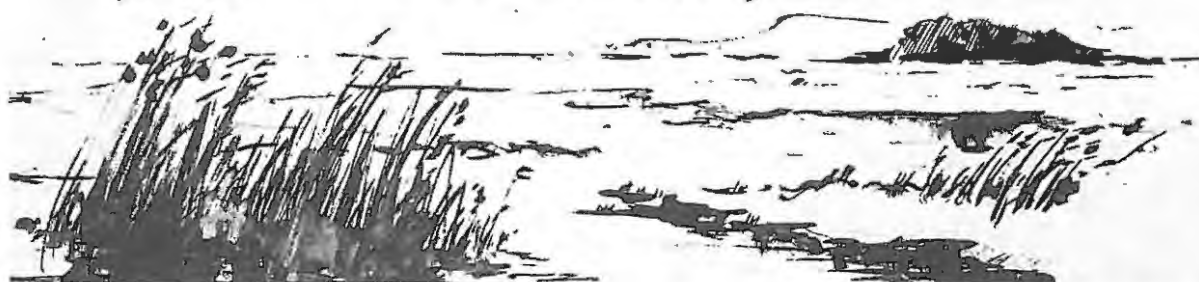
podzemnem krasu, z odkritimi pričevanji o naseljenosti naše pokrajine v sivi davnini, z izvori in razvojem bloškega smučanja, pa s številnimi prispevki, ki dopolnjujejo ali celo povsem na novo odkrivajo podobo naše Notranjske, kakor so jo videli umetniki in drugi kulturni delavci, tukaj rojeni ali pa le »zastrupljeni« z lepotami naše domačije in posebnostmi naših ljudi.

Prispevki o njih (o Otonu Župančiču, Osipu Sestu, slikarju (Nadaljevanje na 7. strani)

JESEN OB JEZERU (foto Igor Modic)

Dr. Hinko Dolenc Spomini na Cerkniško jezero

(Nadaljevanje in konec)

»Hudo pot ste imeli!« ogovori nas mati; jaz rečem: »Da!« A Vrag se kar zgrudi na klop za mizo. Mati ga pogleda in z jokajočim glasom reče: »Oče, kaj bode s teboj!« ter odide skozi vrata.

Na mizi je gorela lampica, pri peči in na peči so sedeli mlajši otroci; starejši dekleti sta preli, najstarejši sin je pa sedel na klopi od mize dalje. Jaz jamem po sobi hoditi, a predno spregovorim, oglasi se Vrag in pravi: »Gospod, vi ste še dečko, pa rad vas imam, z menoj gre pa h kraju!«

Kar obenem se ustavi kolovrata in jokaje šineta predi skozi vrata, okoli peči se jok začuje, in sin se oglasi: »Oče, nikar tako!«

Bog ve, da na čolnu mi ni bilo gorše. Premagam se in rečem: »Kaj se vam sanja!« Potem govorim dalje,

kar mi pride na misel ter neham s tem, da rečem Vragovemu sinu Matiji, naj mi luč napravi, da pojdem proti domu.

»Pa spremil boš gospoda,« reče oče; jaz pa, da ne.

»Zakaj da ne? Vsaj do razpotja, da ne zaidete v gozd.«

Jaz pa zopet in zopet, da ne; tudi mati se je zastoj protivila. Vzel sem svetilnico in šel proti domu, pes pa z menoj.

Ko sem bil iz vasi, zagrozilo me je skoro. Ne zaradi teme in noči, ampak težke misli so me težile. Ves dan je bil neugoden; pri Vragovih, kjer sem se vselej okoristil, bilo je danes žalostno in skoro še bolj nevarno ko na vodi.

Grem in grem, a jamem se čuditi, da nisem še na vrhu pri Varuhu. Ustavim se, povzdignem svetilnico, da bi okrog sebe bolj videl, poslu-

šam in — v resnici! pod menoj šumi Obrh. Zašel sem proti gozdu.

Brez premisleka in ne da bi skušal iti povprek proti Varuhu, obrnem se in grem nazaj, gledam, kdaj da pridem do razpotja, a prišel sem zopet v vas.

Stopim k Vragovim. Oče je zaspal pri mizi, mati je takoj ukrenila, da sem pot zgrešil in šla Matijo klicati, da me bode spremil.

Sedaj nisem ugovarjal in šel je z menoj Matija, a zopet bi šel proti gozdu, da me ni še dalje spremljal in koračil sem proti Varuhu. Vsak bo vprašal, zakaj se nisem dal spremljati; marsikdo, zakaj nisem pri Vragovih ostal. Pri Vragovih nisem ostal zato, ker sem vedel, da me gotovo v strahu pričakujejo; zakaj se nisem dal spremljati, to je težko dopovedati.

Imel sem Vraga pred očmi, ki se je v čolnu, skoro bi rekel, s smrtjo

boril, a se vendar ni udal. Pogum ga je vzdrževal in šele na suhem se je zgrudil. In vpricho takega moža bi se jaz bal sam po poti z lučjo! Tega ne — in vem, da drugi dan je Vrag ponavljal besede: »Gospod so še dečko, gospod!« In zadnjikrat sem mu ustregel. Kajti štiri dni kasneje je umrl in mati, ki mi je prva to pravila, povedala mi je tudi, da do zadnjega me je imel v mislih. Ostal mi je v blagem spominu.

Ko pridem na vrh, sprejme me mrzla sapa in zamraznice so naletavale. Pazil sem, da se na voznem potu obrnem proti Klančam. Komaj jamem iti gori po poti, začujem od Golgorice sem znan, ali v temni noči strašen glas: volk je zatulil. Pes, ki se me je že tako držal, kakor bi bilo tudi njemu hudo ta večer, kar potisnil se je k meni in samo toliko stopal pred menoj, da mi ni bil pod nogami. Tuljenje se ponavlja. In k prvemu se hitro drugi oglasi in jela sta zavijati, kakor bi jih bilo vsaj petero.

Verjamem, da so tudi grozni in strašni glasovi drugih zverj v južnih krajih ali groznejših menda ni, kakor volčje tuljenje. Dva tulita, pa vsak bi sodil, da jih je več, vedno se glasovi spreminjajo in vendar je le isti glas. V temni noči in v samoti to slišati, se gotovo vsakemu kolikor toliko grozi. Nehote sem jel hitreje stopati. Na Klancah je bilo še nekoliko luči videti; opominjalo me je oglasiti se, ali kaj, mislil sem si, prej boš doma, ako greš kar naravnost.

Ko pridem ravno konec steze, ki je bližnjica mimo vasi, stopim, že na velikem poti, na škrl, izpodrsnem in,

da si svetilnico ubranim, zavihtim z njo tolikanj v zrak, da mi ugasne; in takoj mi je bilo, ali prekasno, v mislih, da niti edne zveplenke nimam pri sebi. Kaj pa zdaj? Do Klanca je samo tri, štiri minute, ali po stezi ni mogoče, da bi šel brez luči. Vozne poti pa ne najdem brez svetlobe in bog obvari, če pridem s pota. Potem je ni pomoči, ko sesti pa dneva čakati, kajti tema je bila taka, da belega psa pred seboj nisem razločil.

Najbolj je kazalo pomoči klicati, ali nisem se mogel odločiti za to. Sapa mi je zanašala volčje tuljenje in strah se me je polastil, a predno me je še prevzel, odločil sem se in jel sem stopati dalje po poti, s palico po grmovju tipaje.

Ne bodem pravil, kako dolga je bila pot, ki se mi je sicer kar kratka zdela, kolikokrat sem se spotaknil, kako ogibal, da na ovinkih nisem zašel, kako se razveselil, ko sem začul, da grem navzdol in da sem srečno prišel čez Kopalnik.

Še četrte ure, a po široki cesti, in bil sem doma in pri svojih. Celi dve uri sem hodil z Jezera, sicer pa navadno le eno uro. Da sem se pogumemu možu pogumnega skazal, ni mi žal, ali po poti sem si pa večkrat očitil, da se ni prav brez potrebe v zadrege in nevarnost spravljati.

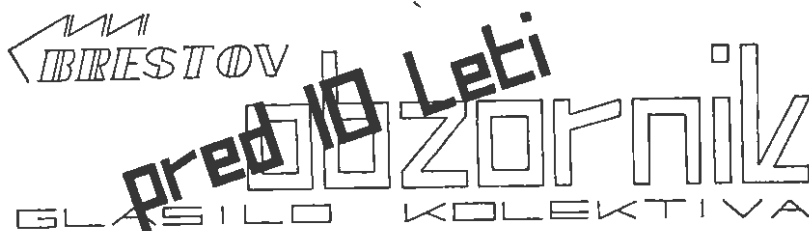
Še nekoliko dni je trajalo deževno vreme; v tem je prišla tudi žalostna vest, da je Vrag umrl in bili so to neprijetni dnevi. Zapal je sneg. In prišli so že labodi na jezero, predno sem šel zopet tja in tudi še tedaj me je prešinilo, ko sem vstopil pri Vragovih.

NAŠE MALO MESTO

Pri vstopu v spodnjo etažo Blagovnice našega malega mesta obiskovalca takoj zbode v oči veliko, z rdečimi črkami napisano obvestilo: »V nakupovalnih vozičkih prepovedano voziti otroke«. Ali se res tudi to dogaja? Morda ravno zato ne bi bilo odveč v tistem kotu poleg že omenjenega napisa, na katerem je še opozorilo: »S seboj prineseno blago odložite tukaj«, prostor ograditi, ga opremiti z igračami, ki ne gredo v promet in začasno varstvo otrok v času, ko mamice nakupujejo, bo preskrbljeno.

Pešci, pozor! Ko boste šli po Partizanski cesti, pazite, saj ima pri hiši št. 27 jašek takšen presledek rešetk, da bi šlo skozi obuvale, ki preseže številko 51. Zdravstvene usluge so preklemano drage, v tem zimskem času pa se kostni zlomi le stežka zdravijo.

(Iz številke 50 — 30. november 1971)

DESETLETNI NAČRT O GOZDOVIH

Potrebno bo ugotoviti skladnost med strukturo in količino sečenj v odnosu do potreb naših potrošnikov, predvsem predelovalnih kapacitet. Potreben bo dogovor med glavnimi potrošniki tako v okviru občine, kakor tudi med glavnima potrošnikoma drobnih gozdnih sortimentov Brestom in Lesonitom.

V načrtu je nakazana možnost organiziranja mehaniziranega centra za dokončno obdelavo gozdnih sortimentov, kar predstavlja zelo pozitiven koncept. Ni dvoma, da je organizacija tega centra stvar dogovora med Brestom in Gozdnim gospodarstvom Postojna.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM JE SPREJET

V letu 1972 moramo na področju osebnih dohodkov vsekakor nekaj storiti. Pogovarjamo se o desetih odstotkih nominalnega povečanja. To pomeni, da bi povečala produktivnost navrgla dodatno povečanje osebnih dohodkov. Seveda te številke še nimajo realnih osnov, ker plani za leto 1972 še niso končani. Prav gotovo pa je danes še vedno možnost, da storimo vse potrebno, da bi taka povečanja osebnih dohodkov dejansko realizirali. Samoupravni sporazum nam dovoljuje poprečne osebne dohodke brez obdavčitve do okrog 1.500 din. To pomeni, da pri samoupravnem sporazumu ni zadržkov za povečanje osebnih dohodkov, če bomo uspeli doseči pogoje in rezultate gospodarjenja, ki bodo taka izplačila dovoljevali.

PROIZVODNI PROGRAM ZA LETO 1972

Danes že lahko trdimo, da smo v izboru izdelkov prišli tako daleč, da ni več bistvenih problemov. Furnirano pohištvo Tovarne pohištva v Cerknici zajema program BARBARA, LIVING in CLAUDIE, POLO-NE ter glasbenih omari. Tovarna pohištva v Martinjaku bo svoje kapacitete namenila proizvodnji stolov, tapetniškim garnituram, struženim izdelkom, manj surovinim foteljem in več miznim podnožjem. Tovarna pohištva v Starem trgu bo z VEGO-60 zapolnila svoje kapacitete. Iverka vključuje volji bistveno ne povečuje proizvodnje ivernih plošč v primeri z letošnjim letom. Tovarna lesnih izdelkov v Starem trgu bo povečala proizvodnjo stolov K-33, zagotovila je kooperaciji s tovarnami v Cerknici in Martinjaku. Še vedno je ostalo nerešeno vprašanje razžaganja večjih količin hlodov.

Tapetniške garniture za prodajo na domačem trgu niso v celoti določene. Med letom bomo na tržišče dali več novih vrst garnitur, ponovili pa le tiste, ki jih bo sprejelo tržišče. To načelo velja tudi za Y-garniture.

OB OBRACUNU DEVETMESECNE PROIZVODNJE

Na nižji finančni rezultat je vplival tudi povečan izvoz, saj zaradi sedanjega izvoznega režima nimamo najboljše stimulacije. Izvoz letos povečujemo v primeri z lanskim letom za indeks 224.

Izvozna usmeritev pa je kljub vsemu za Brest nujnost zaradi povečanih kapacitet, osvojenih tržišč in reševanja likvidnosti v podjetju.

O NAGRAJEVANJU ZAPOSLENIH

Ker večina bralcev današnji sistem nagrajevanja pozna, o njem ne bom pisal konkretnije, razen primera, kako neracionalen je. Naj pogledamo samo delitev po poslovnih enotah. Imamo poslovne enote, ki ne ustvarjajo dovolj dohodka, da bi pokrile potrebe po osebnih dohodkih. Ta težava se vleče že odtlej, ko smo prešli na tržne odnose. Namesto, da bi iskali vzroke in jih odpravljali, smo vedno iskali rešitev v tem, da smo z internimi določili prelivali dohodek iz ene v drugo poslovno enoto. Ta napaka se maščuje in je iz leta v leto ostreje prisotna v našem poslovnem življenju. Za tako stanje vedno najdemo opravičilo v neenakih pogojih gospodarjenja, podobno kot najdemo politiki opravičilo za širšo družbeno skupnost.

OB DESETLETNICI IVERKE

Življenje Tovarne ivernih plošč se je prevesilo v enajsto leto brez hrupa, čeprav je to vendar dokajšnja starost za tovarno takšne vrste. Kdo naj bi proslavil ta jubilej, saj tistih prvih ustanoviteljev skorajda ni, umaknili so se hrupu, prahu in plinu ter delu, ki ne pozna počitka.

Od osemnajst podobnih tovarn, kolikor jih je bilo zgrajenih pri nas, jih polovica ne obratuje več, ostale pa so se z rekonstrukcijo povečale ali preusmerile proizvodnjo in se izognile nerentabilnosti. Nekatere so svoja vrata iz takih ali drugačnih vzrokov zaprle.

Iz drugih lesarskih kolektivov

ZLIT (združena lesna industrija Tržič) namerava prihodnje leto začeti z gradnjo nove tovarne masivnega pohištva, kamor naj bi že čez tri leta preselili vso proizvodnjo. V Zlitu utemeljujejo gospodarnost gradnje tovarne s tem, da je povpraševanje po njihovem pohištvu tolikšno, da mu niso kos. V novi tovarni bodo proizvodnjo pohištva podvojili, kar 80 odstotkov izdelkov pa bodo izvozili. Gradnja nove tovarne bo predvidoma veljala 156 milijonov dinarjev. Za naložbo so že pridobili ustrezno družbeno podporo.

JAVOR je to jesen pričel z novo naložbo na Baču. Naložba bo v dveh delih: izgradnja nove žage ter izgradnja decimirnice in nakup novih strojev v stolarni, obenem s spremembo ustreznih naprav. Nujnost te naložbe izvira predvsem iz velike zastarelosti objektov, strojev in naprav na dosednji žagi; podobno stanje pa je tudi v delu stolarne. Zaga na Baču bo predelala letno 10.000 kubičnih metrov bukove hlodovine za domačo končno obdelavo in okrog 5.000 kubičnih metrov jelove hlodovine, ki je na Javorju sedaj zaradi tehnoloških omejitev ni moč predelati, finalizirana pa bo v tovarnah opažnih plošč.

ELAN je letos kljub težavnim pogojem za gospodarjenje izpeljal dve pomembni naložbi: skladišče za temeljno organizacijo športna oprema in trgovino v Zagrebu. Vrednost obeh naložb znaša okrog 110 milijonov dinarjev. Mimogrede naj omenimo, da so letos v Elanu povečali osebne dohodke za 37 odstotkov in znaša dinarjev.

ALPLES si prizadeva, da bi čim bolj povečal obseg svojega inženiringa. Ta dejavnost ima v sedanjem gospodarskem položaju izredno prednost pred velikoserijsko proizvodnjo, ker je ni potrebno kreditirati, plačila so v zakonskem roku, pa še težav pri

oblikovanju cen je manj. Obenem pa dajejo prek inženiringa na trg tudi precej serijskega pohištva iz rednega programa. S svojim inženiringom so se vključili v ponudbo za opremo industrijskega kompleksa v Iraku ter opremo študentskih in dijaških domov na domačem trgu.

STOL ima sedaj šest svojih lastnih prodajal. Ker proizvaja predvsem pisarniško-investicijsko pohištvo, prodaja letno le okrog 10 odstotkov pohištva, namenjenega široki potrošnji. V zadnjem času prodaja pisarniškega pohištva upada, ker je manj gradenj negospodarskih in neproizvodnih objektov. Temu nameravajo čimprej prilagoditi proizvodnjo in prodajo zlasti v svojih prodajalnah, saj pričakujejo večjo prodajo pohištva za široko potrošnjo.

LESNINA in Šipad sta oktobra odprla skupni prodajni center za pohištvo in gradbeni material v Ivanjici pri Trebinju. Center je zrasel v dveh letih, sestavljajo pa ga trije objekti in sicer je tretjina uporabne površine namenjena prodaji pohištva, preostali dve tretjini pa sta za skladiščenje gradbenih materialov ter za skladiščenje in prodajo pohištva na debelo. Celotna naložba je veljala 95 milijonov dinarjev. Lesnina in Šipad nameravata v tem

srednjeročnem obdobju s skupnimi sredstvi zgraditi podoben skupni prodajni center tudi v Mariboru.

V **MEBLU** so v prvih osmih letošnjih mesecih prijavili že 88 predlogov tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, od katerih jih je 79 odstotkov uporabnih. Največ jih je bilo iz temeljnih organizacij Jogi in Oblazinjeno pohištvo. Tudi po ostalih Meblovih temeljnih organizacijah ugotavljajo vse večje zanimanje za inovativno dejavnost.

V **SAVINJI** niso zadovoljni z dosedanjim letošnjo prodajo. Predvsem velja to za izvoz, ki je znatno pod zastavljenimi načrti. Najtežje je s prodajo pohištva.

Zaradi ugodnega vremena gradnja mehaniziranega skladišča v **LIP Bled** dobro napreduje. Gotovi so temelji za lupinik, čeltnik in sortirno linijo, obenem pa pripravljajo teren za asfaltiranje dela skladišča. Zaključna dela in asfaltiranje vsega skladišča bodo opravljena po obnovitvi nakladalne rampe. Takoj bodo začeli graditi zgradbo za namestitev komandno omare z elektronskimi napravami za merjenje in sortiranje hlodovine. Pričeli bodo montirati tudi mehanizacijo, katere je nabavljene že dobro tretjino.

Knjiga o Lojzetu Perku

Malo po nesrečnem odhodu slikarja L. Perka iz naših vsakdanjih srečanj smo v občini sestavili iniciativni odbor, ki ima nalogo, pridobiti čim več Perkovih del kot osnovo galerije, s katero se želimo oddolžiti temu velikemu ljubimcu in ljubljencu notranjske zemlje.

Že na prvem sestanku je ta odbor izhajal iz resnice, da so naši kraji glede na svojo majhnost izrazito bogati po svojih upodabljalnih umetnikih. Zato smo že takrat oblikovali cilj, naj se naše delo ne omejuje na zbiranje Perkovih del, temveč naj odbor svoj trud usmeri v ustvarjanje pogojev za ustanovitev NOTRANJSKE GALERIJE, v kateri naj najdejo svoje častno mesto vsi klasiki notranjskega slikarskega sveta, svoj prostor in spodbudo pa tudi ne maloštevilni živeči ustvarjalci.

V tem času je imel iniciativni odbor dosti več otepanja z nepriznavanji in nepotrebnimi težavami kot uspehov.

Kaj nam je vendarle uspelo?

— Predvsem dovolj kulturno predstaviti domačinom in vsem Slovincem ciklus Perkovih ilustracij Martina Krpana;

— dogovoriti se s družino kot dedičem o ustreznih pogojih, s čimer je ta zbirka postala naša in predstavlja lepo osnovo snuje se galerije;

— dokaj jasno začrtati (seveda skupaj s Kulturno skupnostjo) srednjeročni in dolgoročni načrt razvoja galerijske dejavnosti v občini in prebuditi precej množično razmišljanje o usodi te zvrsti kulture v našem okolju.

Prav v tem času iščemo možnost, kako primerno urediti prostore v stari cerkniški šoli, da bi lahko vsaj tja za novo leto razstavili Martina Krpana in poleg njega še kaj Perkovega, Gasparjevega, Sterletovega...

Ureditev tega prostora zahteva svojih dvajset starih milijonov, ki jih v tem stabilizacijskem času nimamo kje dobiti.

Zato začetek te galerije povežemo z izidom Perkove monografije. Le-ta bo po zagotovilih založbe izšla še pred novim letom.

Kakšen je račun? Založba nam nudi monografijo po precej nižji ceni, seveda, če se obvežemo, da bomo kupili večje število (dva ali tri tisoč) izvodov.

Razliko med založniško prednaročniško ceno in med ceno, po kateri bo založba nudila del naklade nam, bi mi lahko porabili za ureditev galerijskih prostorov.

Drugi vir dohodkov za to dejavnost bi bili reklamni oglasi, s katerimi bi nam delovne organizacije kljub hladnim gospodarskim časom pomagale zadevo spraviti na zeleno vejo.

S tem člankom želimo doseči dvoje: razgrniti težave iniciativnega odbora in kulturne skupnosti pred naše kolektive, pred delavce in vse druge občane, da bi s prednaročili preko svojih TOZD in kulturnih društev ali neposredno na kulturno skupnost naročili čim večje število izvodov te dragocene knjige; priporočiti delavcem, da se v razumnih mejah, seveda upoštevajoč možnosti svoje temeljne in delovne organizacije, odločijo tudi za reklamna sredstva, s katerimi bodo prav tako podprli in pospešili rojstvo likovne galerije v Cerknici.

Tretja možnost neposredne pomoči se temeljnim organizacijam in obrtnikom ponuja v obliki strokovnega dela: mizarskega, soboslikarskega, zidarskega in podobno.

Z vključitvijo vseh teh možnosti je ideja o galeriji v kratkem času povsem uresničljiva.

Hkrati želimo vse pravočasno opozoriti na knjigo, ki bi glede na Perkovo povezanost z našo zemljo in z našimi ljudmi gotovo sodila kar v vsako hišo v tej občini. Lojze Perko je gotovo imel med nami toliko prijateljev, da bi bilo prav, če posežejo po njegovi knjigi tudi tisti, ki se sicer iz različnih vzrokov redko odločajo za nakup knjige. Res takšna knjiga, ki bo napolnjena z barvnimi reprodukcijami najlepših Perkovih podob ne bo mogla biti poceni, vendar — nekaj litrov slabega vina manj za Novo leto, p. abo Perkova knjiga v hiši. Čez leto ali dve, ko monografije ne bo nikjer več najti, bomo veseli in ponosni, da smo njeni lastniki. Ob tem nas bo grela še prijetna zavest, da smo z njo pomagali Perku in drugim našim ustvarjalcem v obliki Notranjske galerije končno najti dom sredi njihove zemlje in sredi svojih ljudi.

Vse ustrezne podatke o možnosti prednaročila dobite pri Kulturni skupnosti Cerknica.

J. Praprotnik

Vzgoja najmlajših

PROGRAM DEJAVNOSTI ZA PREDŠOLSKO OTROKE

Tudi otrok, naš najmlajši krajan, ima svoje zahteve. Potrebuje dom, urejeno okolje doma, potrebuje zelene površine, varna in urejena igrišča za svoje igranje, vzgojno-varstvene ustanove oziroma občasne, a vodene oblike vzgojno-rekreativnih dejavnosti.

Kako mu to omogočimo, je stvar vseh nas, krajanov, delavcev, staršev. Kaj bomo pripravili za svoje otroke, kakšne dejavnosti potrebujejo?

Osnovne dejavnosti v predšolski vzgoji so igra, delo in zaposlitve. Otrok se rad igra. V igri je dejaven, se razvija, ob igri spozna svet okoli sebe, pridobiva si izkušnje. S pomočjo uspešne predšolske vzgoje si razvija sposobnosti in druge osebnostne lastnosti, ki mu omogočajo srečno in uspešno življenje v družbi. V predšolskem obdobju prehodi otrok zelo pomembno pot, ki v marsičem vpliva na razvoj in uspešnost v šolskem obdobju, posredno pa tudi na nekatere oblike vedenja kasneje.

Vzgojno-varstvena delovna organizacija je postala center predšolske vzgoje v občini Cerknica. V svojem letnem programu ima tudi dejavnosti za otroke, ki niso v dnevnem varstvu. Te dejavnosti so:

- 80-urni program — Cicibanove urice,
- 120-urna priprava na šolo — mala šola,
- rekreacija — telesna vadba,
- pridobivanje veščin za športno značko v oddelkih male šole,
- praznovanja in proslave.

Pogoji za vključitev v omenjene dejavnosti:

80-urni program: starost otrok 4 do 5 let

VVE Rakek — enkrat tedensko od 5. 11. 1981 (15.30—17.30) dalje VVE Stari trg, VVE Cerknica, VVE Grahovo in VVE Begunje — v začetku leta 1982.

Rekreacija: starost otrok od 4. leta dalje

VVE Cerknica — vsak ponedeljek od 16. 11. 1981 (16.—17. ure) dalje. Cicibanove urice so bile doslej v krajevnih skupnostih Grahovo, Begunje, Stari trg in Cerknica. V krajevni skupnosti Cajnarje — Žilce bodo Cicibanove urice spet takrat, ko bodo za to dejavnost zagotovljeni primerni prostori.

Pri organiziranju telesne vadbe in pri pridobivanju veščin za športno značko nam pomaga občinska telesnokulturna skupnost. V te dejavnosti bomo pritegnili tudi zunanje sodelavce.

Športno značko bomo organizirali v oddelkih male šole dnevnega varstva in 120-urne priprave na šolo.

Organizirali bomo tudi že tradicionalno pustno rajanje za vse predšolske otroke, tokrat v novih prostorih vzgojno-varstvene enote, v Starem trgu pa v sodelovanju z osnovno šolo.

O vseh omenjenih dejavnostih bodo obvestila, izobešana na javnih mestih. Starši, omogočite svojim otrokom, da sodelujejo v teh dejavnostih in spletejo stike z vrstniki!

M. Kraševac

KDO IN KAJ SMO?

S pojmom »delovna sila« smo se pogosto srečevali pri pouku o razvoju kapitalističnih družbenih odnosov in se seznanjali z vsemi negativnimi posledicami, ki jih je za delavce imelo takšno pojmovanje in poimenovanje. Naši socialistični družbeni ureditvi pa je takšno poimenovanje delavcev tuje, vendar kot kaže, ne vsem. Kar pogledamo Brestovo devetmesečno poslovno poročilo, pa tudi v drugih naših listinah se »delovna sila« dokaj pogosto pojavlja.

Ali ni to malomarnost in žalitev človeka-delavca? Sicer pa to ni samo Brestova »cvetka«, takšne primere pogosto zasledimo tudi v časopisju, po radiu in na televiziji, celo nekateri družbeno politični delavci ne morejo brez nje, ne da bi se tega zavedali.

Mar smo res popolnoma izgubili občutek za vrednotenje našega socialističnega samoupravnega sistema, občutek do nas samih?

F. Mlakar

Filmi v decembru

1. 12. ob 16. uri in ob 19.30 — sloven. film TISTEGA LEPEGA DNE.
3. 12. ob 19.30 — ameriška drama ZACETI ZNOVA — Z DRUGO.
4. 12. ob 19.30 in 6. 12. ob 19.30 — nemški erotični film SPANSKE OLIVE.
5. 12. ob 19.30 in 6. 12. ob 16. uri — ameriški pustolovski film KORAČ, ALI UMRI!
7. 12. ob 19.30 — ameriška komedija MANHATTAN.
10. 12. ob 19.30 — japonska drama CARSTVO STRASTI.
11. 12. ob 16. uri in ob 19.30 hongkonški karate film NA ZMAJEVI POTI.
12. 12. ob 19.30 in 13. 12. ob 16. uri — ameriški pustolovski film DIGBY, NAJVEČJI PES NA SVETU.
13. 12. ob 19.30 — ameriški pustolovski film URAGAN.
14. 12. ob 16. in ob 19.30 — ameriški akcijski film MACKA IZ VESOLJA.
17. 12. ob 19.30 — italijanska kriminalka SKRIVNOSTI V NEAPLU.
18. 12. ob 19.30 in 20. 12. ob 16. uri — hongkonški karate film V ZMAJEVEM GNEZDU.
19. 12. ob 19.30 — ameriški ljubzenski film ZGODILO SE JE V PARIZU.
20. 12. ob 19.30 — grški erotični film EMANUELA, KRALJICA SADOSA.
21. 12. ob 19.30 — italijanski ljubzenski film PRVA LJUBEZEN.
24. 12. ob 19.30 — ameriški akcijski film ASI NEBA.
25. 12. ob 19.30 in 27. 12. ob 19.30 — nemški erotični film POČITNICE V GRČIJI.
26. 12. ob 19.30 in 27. 12. ob 16. uri — ameriški pustolovski film SMRT NA MEJI.
28. 12. ob 19.30 — nemška drama ZAKON MARIJE BRAUN.
31. 12. ob 19.30 — italijanski film MIMI, KOVINAR.

Jesenska rekreacija v Ribškem kotu

KLIC V SILI

Že lani smo poprosili vse Brestovce, naj nam pomagajo pri oblikovanju novoletne »zabavne« priloge našega glasila. Odziva ni bilo.

Letos znova prosimo: pošljite nam karkoli, kar bi lahko uporabili za oblikovanje teh strani: humoreske, satire, anekdote, risane prispevke (ali ideje zanje), ideje za obdelavo in še in še...

Dosedanji ustvarjalci teh strani so že iztrošeni in rabijo širšo družbeno pomoč.

Brez vaših zamisli, misli in vsega ostalega novoletne dodatne priloge ne bo!

Svoje zamisli, misli, skratka, vso svojo tovrstno ustvarjalnost, posredujte uredništvu najkasneje do 8. decembra, pa morda bo kar bo.

Trim liga v košarki

Košarkarski klub Cerknica je septembra organiziral trim ligo v košarki. Na tekmovanju je sodelovalo 7 moških in 5 ženskih ekip z več kot sto igralci in igralkami.

LESTVICA — MOŠKI

1. KAMNA GORICA	6	6	0	365 : 274	12
2. RAKEK	6	5	1	331 : 292	10
3. KADETI	6	3	3	363 : 269	6
4. BEGUNJE	6	3	3	327 : 284	6
5. NOVI VAL	6	3	3	225 : 227	6
6. KOVIND	6	1	5	335 : 327	2
7. OS CERKNICA	6	0	6	83 : 356	0

LESTVICA — ŽENSKE

1. KADETINJE	4	4	0	215 : 55	8
2. OS CERKNICA	4	3	1	181 : 81	6
3. RAKEK	4	2	2	70 : 145	4
4. BREST	4	1	3	54 : 124	2
5. OBCINA	4	0	4	60 : 175	0

A. Kebe

Športne prireditve v decembru

KOŠARKA: MOŠKI — SLOVENSKA KOŠARKARSKA LIGA — ZAHOD

IV. kolo 5. 12. ob 18. uri CERKNICA : LESONIT (Il. Bistrica)
VI. kolo 19. 12. ob 18. uri CERKNICA : KOPER

KEGLJANJE: MOŠKI

1. 12. ob 17. uri PRVENSTVO NOTRANJSKE — kegljišče BREST
12. 12. ob 16. uri PRIMORSKA LIGA : BREST—GORICA
26. 12. ob 16. uri PRIMORSKA LIGA : BREST—PROTEUS (Postojna)
19. 12. ob 16. uri PRIMORSKA LIGA : BREST—LOGATEC (mladinci)

SMUCANJE: Tekmovanje v alpskih disciplinah OBČINSKI POKAL:

30. 11. VELESALOM — SLIVNICA — SK CERKNICA
13. 12. VELESALOM — BLOKE — TVD PARTIZAN Nova vas
27. 12. VELESALOM — STARI TRG — SK LOSKA DOLINA

REKREACIJA V ŠPORTNI DVORANI V CERKNICI:

Ponedeljek: 20.30—22.00 splošna rekreacija
Torek: 20.30—22.00 rekreacija nogomet
Sreda: 20.30—22.00 splošna rekreacija (košarka)

TRIM LIGA: KOŠARKA

Vsak petek od 19.30—22.00
Nastopa 9 rekreacijskih moštev.

KJE LAHKO DOBITE NOTRANJSKE LISTE?

NOTRANJSKE LISTE lahko kupite v večini večjih krajev v naši občini:

— v Cerknici — v knjigarni Mladinske knjige (prodaja tudi na dva obroka), v Brestovem Salonu pohištva in v matični knjižnici,
— v Starem trgu, Novi vasi in v Žilcah — v knjižnicah.

Knjižnica v novih prostorih

Obiskovalcem občinske knjižnice se opravičujemo, ker leta dalj časa ni bila odprta. V tem času smo namreč knjižnico preselili, prebekali nove prostore, opremlili izposojevalnice in uredili katalog.

23. novembra so se vrata nove izposojevalnice na Partizanski 9 odprla za vse, ki so se že spravevali o usodi knjižnice. Na žalost se včasih stvari čudno zaplečejo. Tokrat je nastal zaplet pri dobavi opreme (ki še vedno ni popolna, vendar je mogoče postaviti na police večino knjižnega fonda). Knjižnica bo sedaj delovala v dosti boljših pogojih, saj smo pridobili večji in svetlejši prostor, v katerem se bodo bralci in knjižničarki prijetno počutili.

Poleg izposojevalnice smo dobili v uporabo še prostor za čitalnico. Ureditev tega prostora je dosti bolj zahtevna, vendar upamo, da bo opravljena v dveh do treh mesecih. S čitalnico bomo bistveno dopolnili delovanje in poslanstvo knjižnice. Poleg nabavljanja strokovne in družboslovne literature bomo razvijali tudi kulturno, društveno in družabno dejavnost.

Ob vsem tem se zavedamo, da bodo prostori matične knjižnice v Cerknici čez nekaj let spet pretesni. Za ublažitev teh težav moramo vzporedno razvijati knjižnične enote po krajevnih skupnostih. Ob 29. novembru bo ustanovljena enota v Žilcah, do konca tega srednjeročnega obdobja pa načrtujemo enoto tudi na Rakeku; knjižnico v Novi vasi pa je nujno potrebno preseliti in jo dopolniti z novitetami.

Dela in načrtov je na področju knjižničarstva veliko. Knjiga je osnovno kulturno bogastvo, zato bi jo radi približali čim širšemu krogu ljudi. Na žalost so se knjige občutno podražile; tudi zato knjižnica pridobiva na svojem pomenu.

M. Pesek

ŠPORTNO SREČANJE UPOKOJENCEV

Cerkniško društvo upokojencev je v počastitev letošnjega občinskega praznika priredilo tekmovanje v kegljanju. Vabljeni so bili vsi upokojenci, ki imajo veselje do tega športa. Odzvalo se je 18 tekmovalcev, le oni iz Loške doline se niso mogli, ker so bili prav tega dne na izletu.

Tekmovanje je bilo zelo razgibano. Najbolj se je razigral in bil z 221 podrtimi keglji tudi najboljši Jože Kos iz Cerknice, drugi je bil Edvard Petrovič, tretji pa Janez Intihar. Prvi trije so dobili skromna priznanja.

Vsi prisotni so bili zelo zadovoljni s tem prijateljskim srečanjem. Veselo so se razšli z željami, da bi se v takšni družbi še srečali. Kaže, da je med upokojenci vse več zanimanja za športno rekreacijo.

T. Bartol

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Ana KOGEJ, Božo LEVEC, Marta MODIČ, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Bernarda PETRIČ, Beno SKERLJ, Franc TURK, Irēna ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974)